

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՇԻՎՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ
SYSTEM OF NATIONAL ACCOUNTS
СИСТЕМА НАЦИОНАЛЬНЫХ СЧЕТОВ

Ազգային հաշիվների համակարգը (ԱՀՀ) ազատական տնտեսակարգ ունեցող երկրներում մակրոտնտեսական գործընթացների նկարագրման և վերլուծության համար կիրառվող փոխկապակցված ցուցանիշների համակարգ է:

ԱՀՀ-ի առանցքային ցուցանիշը համարվում է **համախառն ներքին արդյունքը (ՀՆԱ)**, որը բնութագրում է երկրի տնտեսությունում արտադրված ապրանքների ու ծառայությունների արժեքը՝ նախատեսված վերջնական սպառման, կուտակման և զուտ արտահանման համար:

Այս բաժնում ազգային հաշիվների համակարգից բերված են միայն համախառն ներքին արդյունքի ցուցանիշները (մնացած հաշիվները ԱՀ-ում դեռևս չեն հաշվարկվում):

Սկսած 2015թ.-ից **համախառն ներքին արդյունքի (ՀՆԱ)** ցուցանիշը ԱՀ ԱՎԾ-ի կողմից հաշվարկվում է համաձայն Ազգային հաշիվների համակարգ 2008 (ԱՀՀ 2008) միջազգային ստանդարտի:

ՀՆԱ-ն հաշվարկվում է երեք եղանակով՝ արտադրական, եկամուտների օգտագործման (ծախսային) և եկամուտների ձևավորման:

Արտադրական եղանակով ՀՆԱ-ն ստացվում է որպես տնտեսությունում ապրանքների ու ծառայությունների ողջ թողարկման և միջանկյալ սպառման տարբերության և արտադրանքի զուտ (առանց սուբսիդիաների) հարկերի հանրագումար:

Եկամուտների օգտագործման եղանակով հաշվարկված ՀՆԱ-ն ապրանքների և ծառայությունների վերջնական սպառման ծախսերի, համախառն կուտակման և զուտ արտահանման հանրագումարն է:

Ըստ եկամուտների ձևավորման աղբյուրների ՀՆԱ-ի հաշվարկման եղանակը ԱՀ ազգային վիճակագրական ծառայությունում

The System of National Accounts (SNA) is a system of interrelated indicators which are used for description and analysis of macro-economic processes in countries with market economy.

The key indicator of the SNA is the **Gross Domestic Product (GDP)**, which characterizes the value of goods and services produced in the economy of a country and is intended for final consumption, capital formation and net exports.

This part gives only the GDP indicators from the SNA (other accounts are not calculated in AR yet).

Since 2015 the **Gross Domestic Product (GDP)** is compiled by NSS RA according to System of national accounts 2008 (SNA 2008) international standard.

GDP is by three methods: production, expenditure and income generation.

GDP by production method is the difference between the output of goods and services for the whole economy and intermediate consumption plus net taxes (less subsidies) on products.

GDP by expenditure method is defined as the sum of expenditures on final consumption of goods and services, gross capital formation, and net exports.

The method of constructing GDP through sources of incomes is one of the three methods used by the National Statistical Service of the Republic of

Система национальных счетов (СНС) – система взаимосвязанных показателей, применяемая для описания и анализа макро-экономических процессов в странах с рыночной экономикой.

Ключевым показателем СНС является валовой **внутренний продукт (ВВП)**, характеризующий стоимость товаров и услуг, произведенных в экономике страны и предназначенных для конечного потребления, накопления и чистого экспорта.

В данном разделе из системы национальных счетов представлены только показатели валового внутреннего продукта (остальные счета в РА пока не рассчитываются).

С 2015 года показатель **валовый внутренний продукт (ВВП)**, рассчитывается НСС РА по международному стандарту Системы национальных счетов 2008 (СНС 2008).

ВВП рассчитывается тремя методами: производственным методом, методом использования (расходным) доходов и методом формирования доходов.

ВВП, рассчитанный производственным методом, получается как разность между выпуском товаров и услуг в целом по экономике и промежуточным потреблением, плюс чистые (за вычетом субсидий) налоги на продукты.

ВВП, рассчитанный методом использования, представляет собой сумму расходов на конечное потребление товаров и услуг, валового накопления и чистого экспорта.

Метод формирования ВВП по **источникам доходов** является одним из трех методов исчисления ВВП, применяемых

կիրառվող ՀՆԱ-ի հաշվարկման երեք եղանակներից մեկն է: Սակայն, դա անկախ հաշվարկ չի համարվում, քանի որ ընդունված մեթոդաբանության համաձայն, եկամտային ոչ բոլոր ցուցանիշներն են ստացվում ուղղակի հաշիվներից, դրանց մի մասը հաշվարկվում է հաշվեկշռման եղանակով:

Ըստ եկամուտների աղբյուրների, համախառն ներքին արդյունքի ձևավորումն արտացոլում է անմիջապես արտադրական գործընթացին մասնակցող միավորների, ինչպես նաև պետական հիմնարկների և տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների կողմից ստացած սկզբնական եկամուտները: Այս հաշվարկներում համախառն շահույթը (համախառն խառը եկամուտը) հանդիսանում է հաշվեկշռող հոդված և որոշվում է որպես արտադրական եղանակով հաշվարկված համախառն ներքին արդյունքի (շուկայական գներով) և աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ու արտադրության և ներմուծման գուտ հարկերի տարբերություն:

Նշված եղանակը կիրառվում է ոչ թե ՀՆԱ-ի անվանական ծավալի կամ դինամիկայի որոշման, այլ միայն դրա արժեքային կառուցվածքի վերլուծության համար:

Արտադրության հաշիվն արտացոլում է անմիջականորեն արտադրական գործընթացին վերաբերող գործառնությունները: Այս հաշվում որոշվում է համախառն ներքին արդյունքի հաշվարկման հիմքը հանդիսացող ավելացված արժեքը:

Թողարկումն իրենից ներկայացնում է հաշվետու տարում տնտեսությունում արտադրված ապրանքների և ծառայությունների ընդհանուր արժեքը:

Միջանկյալ սպառումը կազմված է այն ապրանքների ու ծառայությունների արժեքից, որոնք հաշվետու ժամանակաշրջանում ամբողջությամբ սպառվում կամ վերափոխվում են արտադրության ընթացքում: Միջանկյալ սպառման մեջ չի

Artsakh to calculate GDP. But it is not independent because not all indicators of incomes can be measured directly and some of them are calculated with the balance method.

The calculation of Gross Domestic through sources of incomes reflects primary incomes receivable by entities directly involved in the process of production, as well as by general government and non-profit institutions serving households. The gross operating surplus (gross mixed income) is a balancing item, which is defined as the difference between the Gross Domestic Product, at market prices, calculated by the production method and compensation of employees and net taxes on production and imports.

This method is only used to analyse the value structure of GDP, but not to determine its nominal volume or change.

Production account records transactions directly linked to the production process. In this account the value added is defined, which serves as a basis for calculating the Gross Domestic Product.

Output is the value of goods and services produced in the economy during the reported year.

Intermediate consumption is equal to the value if goods and services, transformed or consumed in the current process of production. The intermediate consumption does not include consumption of fixed capital.

национальной статистической службой РА. Однако, он не является самостоятельным, поскольку в соответствии с принятой методологией не все показатели доходов получаются путем прямого счета, часть из них исчисляется балансовым методом.

Формирование валового внутреннего продукта по источникам доходов отражает первичные доходы, получаемые единицами, непосредственно участвующими в производстве, а также государственными учреждениями и некоммерческими организациями, обслуживающими домашние хозяйства. В этом расчете валовая прибыль (валовой смешанный доход) является балансирующей статьей и определяется как разница между валовым внутренним продуктом, рассчитанным производственным методом в рыночных ценах, оплатой труда работников и чистыми налогами на производство и на импорт.

Данный метод используется для анализа стоимостной структуры ВВП, а не для определения его номинального объема или динамики.

Счет производства отражает операции, относящиеся непосредственно к процессу производства. В этом счете определяется добавленная стоимость, составляющая основу исчисления валового внутреннего продукта.

Выпуск представляет собой суммарную стоимость товаров и услуг, произведенных в экономике в отчетном периоде.

Промежуточное потребление состоит из стоимости товаров и услуг, которые трансформируются или полностью потребляются в процессе производства в отчетном периоде. Потребление основного капитала не входит в состав промежуточного потребления.

մտնում հիմնական կապիտալի սպառումը:

Միջանկյալ սպառման կազմում առանձին դիրքով ներառվում են ֆինանսական միջնորդների (բանկերի) անուղղակիորեն չափվող ծառայությունները:

Համախառն ավելացված արժեքը հաշվարկվում է ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների որպես ապրանքների և ծառայությունների թողարկման ու միջանկյալ սպառման տարբերություն: «Համախառն» տերմինը ցույց է տալիս, որ ցուցանիշն իր մեջ ներառում է հիմնական կապիտալի արժեքի սպառումն արտադրության գործընթացում:

Արտադրության և ներմուծման զուտ հարկերը ներառում են արտադրանքի և ներմուծման հարկերը, արտադրության այլ հարկերը:

«Զուտ տերմինը» նշանակում է, որ հարկերը ցույց են տրվում առանց համապատասխան սուբսիդիաների:

Արտադրանքի հարկերը ներառում են այն հարկերը, որոնց չափերն ուղղակիորեն կախված են թողարկված արտադրանքի և մատուցված ծառայությունների արժեքից: Դրանց թվին են դասվում ավելացված արժեքի հարկը, ակցիզային հարկը և այլն: Ներմուծման հարկը ներմուծվող ապրանքներից և ծառայություններից գանձվող հարկն է:

Սուբսիդիաները պետական բյուջեից որոշակի ապրանքների և ծառայությունների արտադրության նպատակով կազմակերպություններին տրամադրվող անհատույց ընթացիկ վճարներն են:

Արտադրության այլ հարկերը բաղկացած են այն բոլոր հարկերից, որոնցով հարկվում են արտադրող միավորներն արտադրության գործընթացի կամ արտադրության գործոնների օգտագործման հետ կապված, բացի ապրանքների հարկերից: Այդպիսի հարկերի չափերն ուղղակիորեն կախված չեն արտադրության ծավալներից և շահութաբերությունից: Դրանք չեն ներառում նաև կառուցվածքային միավորների ստացած շահույթի կամ այլ եկամուտների վրա

Intermediate consumption also covers payments of financial intermediation services indirectly measured.

Gross value added is calculated at the level of economy activities as the value of output of goods and services less the value of intermediate consumption.

The term “Gross” means, that the value added includes the value of fixed capital consumed in the process of production.

Net taxes on production and imports include taxes on products and imports and other taxes on production.

The term “Net” means that taxes are shown excluding related subsidies.

Taxes on products include taxes which directly depend on the value of goods produced and services rendered. Taxes on products include: value added tax (VAT), excise tax, etc. Taxes on imports are those levied on imported goods and services.

Subsidies are current noncompensable payments from the State budget to enterprises provided to those enterprises which are producing particular goods and services.

Other taxes on production consist of all taxes, except taxes on products, payable by enterprises in connection with their participation in the production process. The rates of these taxes do not directly depend on the volume and profitability of production. They do not include taxes on profit or other incomes received by enterprises.

В состав промежуточного потребления включается отдельной позицией потребление косвенно измеряемых услуг финансового посредничества (банков).

Валовая добавленная стоимость исчисляется на уровне видов экономической деятельности как разность между выпуском товаров и услуг и промежуточным потреблением. Термин “валовая” указывает на то, что показатель включает потребленную в процессе производства стоимость основного капитала.

Чистые налоги на производство и импорт включают налоги на продукты и на импорт и другие налоги на производство.

Термин “чистые” означает, что налоги показаны за вычетом соответствующих субсидий.

Налоги на продукты включают налоги, размер которых прямо зависит от стоимости произведенной продукции и оказанных услуг. К налогам на продукты относятся: налог на добавленную стоимость, акцизы и др. Налоги на импорт – это налоги на импортируемые товары и услуги.

Субсидии – текущие некомпенсацируемые выплаты из государственного бюджета организациям при условии производства ими определенного вида товаров и услуг.

Другие налоги на производство состоят из всех налогов, которыми облагаются производящие единицы в связи с их производством или использованием факторов производства, кроме налогов на продукты. Размер таких налогов прямо не зависит от объема и рентабельности производства. Они не включают также любые налоги на прибыль или иные доходы, получаемые институциональной единицей.

ցանկացած հարկերը: Արտադրության այլ հարկերից են բնական պաշարների օգտագործման համար վճարները (բնօգտագործման և բնապահպանության վճար), հողի, արտադրության մեջ օգտագործվող շենքերի ու շինությունների (անշարժ գույք) պարբերական հարկերը, արտոնագրային վճարները, պետական տուրքերը և այլն:

Եկամուտների ձևավորման հաշիվը հանդիսանում է եկամուտների սկզբնական բաշխման հաշվի բաղկացուցիչ մասը: Այն արտացոլում է անմիջականորեն ապրանքների ու ծառայությունների արտադրության գործընթացին մասնակցող կառուցվածքային ռեզիդենտ միավորների կողմից վճարած սկզբնական եկամուտները:

Կառուցվածքային միավորը համարվում է երկրի **ռեզիդենտ**, եթե այդ տարածքում է գտնվում դրա տնտեսական շահերի կենտրոնը, այսինքն՝ եթե այն զբաղվում կամ նախատեսում է զբաղվել տնտեսական գործունեության որևէ տեսակով կամ գործառնություններով երկար ժամանակահատվածում (մեկ տարի և ավել):

Աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը որոշվում է հաշվետու ժամանակաշրջանում վարձու աշխատողներին կատարած աշխատանքների համար գործատուի կողմից դրամական կամ բնեղեն ձևով վճարած բոլոր վարձատրությունների գումարով: Աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը հաշվառվում է հաշվեգրված գումարներով և իր մեջ ընդգրկում է նաև եկամտային հարկը և այլ վճարները, որոնք ենթակա են վճարման աշխատողների կողմից:

Համախառն (զուտ) շահույթն իրենից ներկայացնում է ավելացված արժեքի այն մասը, որը մնում է արտադրողներին վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրության և արտադրության հարկերի վճարման հետ կապված ծախսերը կատարելուց հետո: «Համախառն» կամ «զուտ» շահույթ արտահայտությունը տվյալ դեպքում ցույց է տալիս, թե արտադրության գործ-

Other taxes on production include taxes on use of natural resources (payments for the utilization of natural resources and nature protection), payments for land (land on tax), licenses, state duties and levies payable by enterprises and organizations, real estate tax.

Generation of income account is a constituent element of primary distribution of income accounts. It reflects primary incomes payable by resident institutional units directly engaged in the process of production of goods and services.

An institutional unit is considered to be **resident** within a country when it has a centre of economic interest in that territory, i.e. is engaged or is going to get engaged in some economic activities or transactions during a long period (one year and more).

Compensation of employees is defined as remuneration, in cash or in kind, payable to employees for work done during the accounting period. Compensation of employees is recorded on the basis of gross amounts and includes contributions to social insurance schemes, income tax deductions, and other payments, payable by employees, even if these are actually deducted by administration and paid directly tax services or any other institutions on behalf of the employees.

Gross (or net) operating surplus of the economy is the part value added which remains with producers after deducting outlays related to the remuneration of employees and taxes on production. The terms “gross” and “net” in this case show if this indicator includes or excludes consumption of fixed capital in the process of production.

К другим налогам на производство относятся: налоги за пользование природными ресурсами (платежи за использование природных ресурсов и на охрану природы), плата за землю (земельный налог), плата за патенты, государственная пошлина и сборы, взимаемые с предприятий и организаций, налог на недвижимость.

Счет образования доходов является составной частью счетов первичного распределения доходов. Он отражает выплату первичных доходов институциональными единицами-резидентами, непосредственно участвующими в производстве товаров и услуг.

Институциональная единица считается **резидентом** экономики страны, если она имеет на ее территории центр экономического интереса, то есть, если она занимается или собирается заниматься какими-либо видами экономической деятельности или операциями в течение длительного периода времени (один год и более).

Оплата труда работников определяется суммой всех вознаграждений в денежной или натуральной форме, выплачиваемых работодателями работникам за работу, выполненную ими в течение отчетного периода. Оплата труда работников учитывается на основе начисленных сумм и включает в себя суммы отчислений на налогов на доходы и другие выплаты, которые подлежат уплате работниками.

Валовая (чистая) прибыль представляет собой ту часть добавленной стоимости, которая остается у производителей после вычета расходов, связанных с оплатой труда работников и уплатой налогов на производство. Термин “валовая” или “чистая” в данном случае указывает на то, включает или не включает этот показатель потребление в процессе производства основного капитала.

ընթացում հիմնական կապիտալի սպառումը հաշվի առնված է նշված ցուցանիշում, թե ոչ:

Տնային տնտեսությունների պատկանող ձեռնարկությունների արտադրական գործունեության արդյունքում ձևավորված շահույթը կոչվում է **համախառն խառը եկամուտ**, քանի որ այն արտացոլում է ինչպես ձեռնարկատիրոջ կողմից կատարած աշխատանքի վարձատրությունը, այնպես էլ ձեռնարկատիրական շահույթը:

Վերջնական սպառման ծախսերը ձևավորվում են տնային տնտեսությունների վերջնական սպառման ծախսերից, տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների վերջնական սպառման ծախսերից, ինչպես նաև կոլեկտիվ ծառայությունների, անհատական ծառայությունների ու սպրանքների համար կատարված պետական հիմնարկների վերջնական սպառման ծախսերից: Այսպիսի խմբավորումը ցույց է տալիս վերջնական սպառման ծախսերի ֆինանսավորման աղբյուրներն ըստ հատվածների:

Տնային տնտեսությունների վերջնական սպառման ծախսերը ներառում են տնային տնտեսությունների այն ծախսերը, որոնք ուղղված են բոլոր առևտրական կազմակերպություններում, քաղաքային շուկաներում և ոչ կազմակերպված (փողոցային) առևտրի վայրերում, կենցաղային և բնակարանային կոմունալ սպասարկման, ուղևորատար տրանսպորտի, կապի, հյուրանոցների, մշակույթի, առողջապահության և կրթության հիմնարկների՝ սպառողական սպրանքների և ծառայությունների ձեռքբերմանը, ինչպես նաև տնային տնտեսությունների կողմից սեփական սպառման համար արտադրված և որպես աշխատանքի վարձատրություն ստացած սպրանքների և ծառայությունների բնեղեն տեսքով սպառմանը (անձնական օժանդակ տնտեսությունների գյուղատնտեսական արտադրանքը, սեփական կացարանում ապրելու պայմանականորեն չափվող ծառայությունները):

Պետական հիմնարկների

The income created by “unincorporated enterprises” owned by households is called **“Gross mixed income”**, because it reflects both remuneration of work done by the owner of enterprise and entrepreneurial income.

Final consumption expenditures consist of final consumption expenditures of households, general government final consumption expenditures on individual goods and services and collective services, and also final consumption expenditures of non-profit institutions serving households. Such grouping shows which sector pays for final consumption.

Final consumption expenditures of households include outlays for purchasing consumer goods and services from all trading enterprises and marketplaces, and through non-organized trade (street vendors), from public utility service, passenger transport, communications establishments, hotels, commercial institutions of culture, health care, education, and also other consumption of goods and services in kind, produced for own use (agricultural produce of personal subsidiary plots, imputed services of owneroccupied dwellings), and received as labour remuneration.

General government final

Прибыль, образующаяся в результате производственной деятельности предприятий, находящихся в собственности домашних хозяйств, носит название **валового смешанного дохода**, поскольку она отражает как оплату работы, выполненной собственником предприятия, так и прибыль от предпринимательства.

Расходы на конечное потребление складываются из расходов на конечное потребление домашних хозяйств, расходов на конечное потребление государственных учреждений на индивидуальные товары и услуги, на коллективные услуги, а также расходов на конечное потребление некоммерческих организаций, обслуживающих домашние хозяйства. Такая группировка показывает источники финансирования расходов на конечное потребление по секторам.

Расходы на конечное потребление домашних хозяйств включают расходы домашних хозяйств на приобретение потребительских товаров и услуг во всех торговых организациях, на городских рынках и через неорганизованную (уличную) торговлю, предприятиях бытового, жилищно-коммунального обслуживания, пассажирского транспорта, связи, гостиницах, платных учреждениях культуры, здравоохранения и образования, а также потребление товаров и услуг в натуральной форме, произведенных для себя и полученных в качестве оплаты труда (сельскохозяйственная продукция личных подсобных хозяйств, условно исчисленные услуги по проживанию в собственном жилище).

Расходы на конечное потребление государственных

վերջնական սպառման ծախսերն՝ ուղղված անհատական պահանջ-մունքների բավարարմանը, կազմված են պետական հիմնարկների անհատական սպառման համար նախատեսված սպառողական ապրանքների և ծառայությունների համար կատարած ծախսերից: Այսպիսի ծախսերը ֆինանսավորվում են պետական բյուջեի և արտաբյուջետային միջոցների հաշվին:

Պետական հիմնարկների վերջնական սպառման ծախսերն՝ ուղղված կոլեկտիվ պահանջ-մունքների բավարարմանը, տարբերվում են նախորդից նրանով, որ դրանցում հաշվի են առնվում պետական բյուջեի հաշվին կազմակերպությունների կողմից մատուցվող ծառայությունները, որոնք բավարարում են ոչ թե առանձին տնային տնտեսությունների, այլ ամբողջ հասարակության պահանջունքները:

Տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների վերջնական սպառման ծախսերը տնային տնտեսություններին հասարակական կազմակերպությունների կողմից անվճար տրամադրվող սպառողական ապրանքների ու ծառայությունների համար կատարված ծախսերն են: Դրանց մեջ ներառվում են նաև իրենց աշխատողներին կրթության, առողջապահության, հանգստի և զվարճանքների ոլորտում կազմակերպությունների կողմից մատուցված անվճար ծառայությունները:

Հիմնական կապիտալի համախառն կուտակումն իրենից ներկայացնում է ռեզիդենտ-միավորների կողմից ապագայում նոր եկամտի ստեղծման համար միջոցների ներդրումը հիմնական կապիտալի օբյեկտներում՝ արտադրության մեջ դրանք օգտագործելու ճանապարհով:

Նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխությունն ընդգրկում է արտադրական պաշարների, անավարտ արտադրության, պատրաստի արտադրանքի և վերավաճառքի համար նախատեսված ապրանքների պաշարների փոփոխությունը: Տվյալ ժամանակահատվածում պաշարների արժեքի

consumption expenditures on individual goods and services consist of outlays of government institutions on consumer goods and services intended for personal consumption. Such outlays are funded from the State budget and extra-budgetary funds.

General government final consumption expenditures on collective services. This category is different from the previous one since it includes services rendered by organizations which are compensated from the State budget; such services meet needs of community as a whole, but not of individual households.

Final consumption expenditures of non-profit institutions serving households are outlays of non-commercial organizations on consumer goods and services provided free of charge to households are also included here. The services provided free of charge by organizations to their employees on education, health care and etc.

Gross fixed capital formation is defined as resident units' investments in fixed assets with the purpose of using these to create new incomes in the future.

Changes in inventories comprise changes in productive stocks of semi-finished and finished products, and products for resale. The value of changes in inventories during a given accounting period is equal to the difference between the value of inventories at the end and at the beginning of the year, measured at average market prices of the period in order to eliminate the influence of

учреждений на индивидуальные товары и услуги состоят из расходов государственных учреждений на потребительские товары и услуги, предназначенные для индивидуального потребления. Такие расходы финансируются за счет государственного бюджета и внебюджетных средств.

Расходы на конечное потребление государственных учреждений на коллективные услуги—этот показатель отличается от предыдущего тем, что в нем учитываются услуги, оказываемые за счет государственного бюджета организациями, которые удовлетворяют потребности не отдельных домашних хозяйств, а общества в целом.

Расходы на конечное потребление некоммерческих организаций, обслуживающих домашние хозяйства - расходы общественных организаций на потребительские товары и услуги, предоставляемые домашним хозяйствам бесплатно. Сюда же включаются бесплатные услуги, оказываемые организациями своим работникам в области образования, здравоохранения, отдыха и развлечения.

Валовое накопление основного капитала представляет собой вложение резидентными единицами средств в объекты основного капитала для создания нового дохода в будущем путем использования их в производстве.

Изменение запасов материальных оборотных средств включает изменение производственных запасов, незавершенного производства, готовой продукции и товаров для перепродажи. Изменение стоимости запасов в течение данного периода рассчитывается как разность между стоимостью запасов на конец и на начало

փոփոխությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի վերջին և սկզբին առկա պաշարների արժեքների տարբերություն՝ գնահատված դիտարկվող ժամանակահատվածի միջին շուկայական գներով՝ գների ազդեցությունը չեզոքացնելու նպատակով:

Զուտ արտահանումը հաշվարկվում է որպես ապրանքների և ծառայությունների արտահանման և ներմուծման տարբերություն:

Գնահատման սկզբունքները: Համակարգում գնահատումն ընթացիկ գներով իրականացվում է գործառնություններում փաստացի օգտագործված գներով:

ՀՆԱ-ի արտադրությունն ու օգտագործումը գնահատվում են այն ընթացիկ շուկայական գներով, որոնք գերակշռում են արտադրանքի արտադրության կամ օգտագործման ժամանակահատվածում:

Տնտեսական գործունեության տարբեր տեսակներում արտադրության և եկամուտների ձևավորման կառուցվածքի վրա հարկերի և սուբսիդիաների դրույթաչափերի տարբերության ազդեցությունը չեզոքացնելու համար ցուցանիշները գնահատվում են հիմնական գներով:

Հիմնական գինը արտադրողի միավոր արտադրանքի գինն է, առանց արտադրանքի ցանկացած հարկի, սակայն ներառյալ արտադրանքի սուբսիդիաները:

Ոչ շուկայական ապրանքներն ու ծառայությունները գնահատվում են կամ շուկայում իրացվող նմանատիպ ապրանքների ու ծառայությունների գներով, եթե դա հնարավոր է որոշել, կամ արտադրության ծախսերով, եթե շուկայական գինը բացակայում է (մասնավորապես այդպես են գնահատվում պետական հիմնարկների և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ծառայությունները):

ՀՆԱ-ի հաշվարկներում արտադրանքի թողարկման, միջանկյալ սպառման, շահույթի և նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխության ցուցանիշները հաշվարկվում են առանց հողինգային շահույթի (վնասի), որը ներկայացնում է արտադրանքի այն մեծությունը, որը ձևավորվել է արտադրանքի

prices.

Net exports are defined as the difference between exports and imports of goods and services .

Principles of valuation. In the SNA, valuation is made at current prices used at the moment of transactions.

Production and use of GDP is valued at current market prices ruling in the period of production or use of products.

In order to eliminate the influence of various taxes and subsidies in different types of economic activities on the structure of production and generation of income, indicators are valued at basic prices.

Basic price is the amount receivable by the producer for a unit of product excluding any taxes on products, but including subsidies on products.

Non-market goods and services are valued at market prices of similar goods and services sold at the market when it is possible to determine these, or, by expenditures on production (specifically, services of government and non-profit institutions are valued in this way), when market prices are not available.

In the GDP, output, intermediate consumption, operating surplus and increase in inventories are calculated, excluding holding gains (losses), which are defined as the value of products created due to changes in prices during the period when the products were held in stocks. Holding gains (losses) could be sizeable under the conditions of high inflation .

периода, оцененных в средних рыночных ценах рассматриваемого периода для устранения влияния цен.

Чистый экспорт рассчитывается как разница между экспортом и импортом товаров и услуг.

Принципы оценки. Оценка в текущих ценах осуществляется в системе по ценам, фактически используемым в операциях.

Производство и использование ВВП оценивается в текущих рыночных ценах, преобладающих в период, к которому относится производство или использование продукции.

Для устранения влияния различных ставок налогов и субсидий в различных видах экономической деятельности на структуру производства и образования доходов показатели приводятся в оценке по основным ценам.

Основная цена- цена, получаемая производителем за единицу продукта, исключая любые налоги на продукты, но с учетом субсидий на продукты.

Нерыночные товары и услуги оцениваются с использованием рыночной цены подобных товаров и услуг, реализуемых на рынке, если ее возможно установить, или по затратам на производство, если рыночная цена отсутствует (в частности, так оцениваются услуги государственных учреждений и некоммерческих организаций).

В расчетах ВВП показатели: выпуск продукции, промежуточное потребление, прибыль и прироста материальных оборотных средств исчисляются без холдинговой прибыли (убытка), представляющей ту величину стоимости продукции, которая образовалась в результате изменения цен на нее за период нахождения продукции в запасах. В условиях инфляции холдинговая

պահեստում գտնվելու ընթացքում՝ նրա գնի փոփոխության արդյունքում: Սղաճի պայմաններում հողինգային շահույթը (վնասը) կարող է զգալի լինել:

Համադրելի (նախորդ տարվա) գներով վերագնահատումը կատարվում է ինչպես ըստ արտադրված համախառն ներքին արդյունքի, այնպես էլ ըստ դրա օգտագործման ցուցանիշների: ՀՆԱ-ի արտադրության ցուցանիշների վերագնահատումը համադրելի գներով իրականացվում է կրկնակի դեֆլյատացիայի եղանակի կիրառումով, որի ժամանակ ավելացված արժեքի մեծությունը ստացվում է որպես համադրելի գներով գնահատված թողարկման և միջանկյալ սպառման մեծությունների տարբերություն:

Թողարկման և միջանկյալ սպառման վերագնահատումը համադրելի գներով կատարվում է երկու եղանակով.

- հաշվետու ժամանակաշրջանի տվյալները դեֆլյատավորելով ընթացիկ գներով համապատասխան գների ինդեքսներով.

- բազային տարվա տվյալները ընթացիկ գներով, իրական ծավալի ինդեքսներով կամ բնեղեն ինդիկատորներով էքստրապոլյացիայի ենթարկելով:

ՀՆԱ-ի օգտագործման ցուցանիշների համադրելի գներով վերագնահատման համար կիրառվում են համապատասխան գների ինդեքսներ (սպառողական գների ինդեքսը, կապիտալ ներդրումների գների ինդեքսը և այլն) և բնեղեն ինդիկատորներ:

ՀՆԱ-ի ինդեքս-դեֆլյատորն ընթացիկ գներով ՀՆԱ-ի մեծության հարաբերությունն է նախորդ ժամանակաշրջանի համադրելի գներով գնահատված դրա ծավալին:

Արտադրական և եկամուտների օգտագործման եղանակներով հաշվարկված ՀՆԱ-ների մեծությունների միջև **վիճակագրական շեղումն** իրենից ներկայացնում է տարբեր եղանակներով հաշվարկված՝ արտադրական ՀՆԱ-ի և վերջնական սպառման, կուտակման և զուտ արտահանման բաղադրիչների հանրագումարի տարբերություն:

Revaluation at comparative prices (of previous year) is made for GDP both from the production side and from the use side.

The indicators of the production of GDP are revaluated at comparative prices with the double deflation method where the value added at comparative prices is the difference between the value of output and the value of intermediate consumption at comparative prices.

Revaluation of output and intermediation consumption at comparable prices is made by two methods:

- deflation of data at current prices for the accounting period with corresponding price indices.
- extrapolation of data at current prices for the base year with real volume indexes or quantum indices.

To revaluate the indicators of use of GDP at constant prices, relevant price indices (consumer price index, capital investments price index, etc.) and quantum indicators were applied.

GDP deflator index is ratio of GDP at current prices to GDP at comparable prices of the previous period.

The statistical discrepancy between the gross domestic product produced and gross domestic product consumed shows the difference between GDPs calculated with different methods: GDP by production method and sum of final consumption, capital formation and net exports components.

прибыль (убыток) может быть довольно значительной.

Переоценка в сопоставимые (предыдущего года) цены проводится как по производственному валовому внутреннему продукту, так и по показателям его использования. Переоценка показателей производства ВВП в сопоставимые цены осуществляется с использованием метода двойного дефлятирования, при котором величина добавленной стоимости в сопоставимых ценах получается как разность между стоимостью выпуска и стоимостью промежуточного потребления, оцененными в сопоставимых ценах.

Переоценка выпуска и промежуточного потребления в сопоставимые цены производится с использованием двух методов:

- дефлятированием данных за отчетный период в текущих ценах соответствующими индексами цен:
- экстраполированием данных за базисный год в текущих ценах индексами реального объема или натуральными индикаторами.

Для переоценки в сопоставимые цены показателей использования ВВП применяются соответствующие индексы цен (индекс потребительских цен, индекс цен капитальных вложений и т.п.) и натуральные индикаторы.

Индекс-дефлятор ВВП – отношение ВВП, исчисленного в текущих ценах, к объему ВВП, исчисленного в сопоставимых ценах предыдущего периода.

Статистическое расхождение между произведенным и использованным ВВП показывает **расхождение** между значениями ВВП, рассчитанными различными способами: ВВП производственным методом и суммы компонентов конечного потребления, накопления и чистого экспорта.

139. ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ
ECONOMIC INDICATORS
ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ներքին արդյունք (համախառն, շուկայական գներով) Domestic product (gross, market prices)						Внутренний продукт (валовой, в рыночных ценах)
մլն. դրամ mln. drams	188840.3	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	млн. драмов
հազ. ԱՄՆ դոլար thsd. US dollars	454030.3	438035.0	477952.9	563620.3	642358.4	тыс. долларов США
Համախառն ներքին արդյունքի իրական ծավալի ինդեքսը, նախորդ տարվա նկատմամբ,% Real volume index of gross domestic product, as % of previous year	108.9	109.1	109.2	115.6	111.9	Индекс реального объема валового внутреннего продукта, к предыдущему году, %
Դեֆլյատոր, նախորդ տարվա նկատմամբ % Deflator, as % of previous year	102.9	101.6	100.5	102.5	101.9	Дефлятор, к предыдущему году, %
Համախառն ներքին արդյունքը մեկ շնչի հաշվով * Gross domestic product per capita*						Валовой внутренний продукт на душу населения*
հազ. դրամ thsd. drams	1308.7	1443.8	1577.3	1855.9	2103.3	тыс. драмов
ԱՄՆ դոլար USA dollars	3146.5	3021.0	3282.7	3844.7	4354.7	долларов США
Համախառն ներքին արդյունքի ֆիզիկական ծավալի ինդեքսը մեկ շնչի հաշվով, նախորդ տարվա նկատմամբ,% Volume index of Gross domestic product per capita, as % of previous year	108.3	108.6	108.7	114.8	111.2	Индекс физического объема валового внутреннего продукта на душу населения , к предыдущему году,%
Դոլարի հաշվարկային փոխարժեքը, դրամ, 1 ԱՄՆ դոլարի հաշվով Dollar rate, drams for 1 USA dollar	415.92	477.92	480.49	482.72	482.99	Курс доллара, драмов, за 1 доллар США

* Ցուցանիշը հաշվարկված է ԱՀ մշտական բնակչության միջին տարեկան թվաքանակի հիման վրա:
Indicator is calculated based on average annual number of de jure population RA.

Показатель рассчитан на основе среднегодовой численности постоянного населения РА.

140. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ
GROSS DOMESTIC PRODUCT
ВАЛОВОЙ ВНУТРЕННИЙ ПРОДУКТ

(շուկայական գներով, մլն դրամ)
 (at market prices, mln. drams)

(в рыночных ценах , млн. драмов)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Համախառն ներքին արդյունքը Gross domestic product	188840.3	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	Валовой внутренний продукт
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ) Taxes on products (minus subsidies)	11907.1	11036.1	9776.7	14027.6	19100.8	Налоги на продукты (за вычетом субсидии)
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով) Value added (gross, at basic prices)	176933.2	198309.6	219874.9	258043.2	291151.9	Добавленная стоимость (валовая, в основных ценах)
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ(-) indirectly measured services of financial intermediation(-)	9861.4	10664.5	11051.8	13940.2	12633.8	Косвенно измеряемые услуги финансового посредничества (-)

141. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ (ընթացիկ գներով)
STRUCTURE OF PRODUCTION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT (at current prices)
СТРУКТУРА ПРОИЗВОДСТВА ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА (в текущих ценах)

(տոկոսներով՝ ընդհանուրի նկատմամբ)
 (in percents to total)

(в процентах к итогу)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Համախառն ներքին արդյունքը (շուկայական գներով) Gross domestic product (at market prices)	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	Валовой внутренний продукт (в рыночных ценах)
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ) Taxes on products (minus subsidies)	6.3	5.3	4.3	5.2	6.2	Налоги на продукты (за вычетом субсидии)
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով) Value added (gross, at basic prices)	93.7	94.7	95.7	94.8	93.8	Добавленная стоимость (валовая, в основных ценах)
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ(-) indirectly measured services of financial intermediation (-)	5.2	5.1	4.8	5.1	4.1	косвенно измеряемые услуги финансового посредничества (-)

142. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ
CHANGES OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
ИЗМЕНЕНИЕ ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА

(տոկոսներով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ)
 (in percent to previous year)

(в процентах к предыдущему году)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Համախառն ներքին արդյունքը շուկայական գներով Gross domestic product (at market prices)	108.9	109.1	109.2	115.6	111.9	Валовой внутренний продукт (в рыночных ценах)
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ) Taxes on products (minus subsidies)	129.3	83.3	76.3	109.0	106.3	Налоги на продукты (за вычетом субсидии)
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով) Value added (gross, at basic prices)	107.7	110.8	111.0	115.9	112.2	Добавленная стоимость (валовая, в основных ценах)
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ indirectly measured services of financial intermediation	116.9	107.0	101.1	125.0	89.7	косвенно измеряемые услуги финансового посредничества

143. ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇԻՎ (ընթացիկ գներով)
PRODUCTION ACCOUNT (at current prices)
СЧЕТ ПРОИЗВОДСТВА (в текущих ценах)

(մլն դրամ)
 (mln. drams)

(млн. драмов)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ռեսուրսներ Resources						Ресурсы
Թողարկում հիմնական գներով Output at basic prices	313653.1	395896.7	371001.9	458000.9	490687.0	Выпуск в основных ценах
Արտադրանքի հարկեր Taxes on products	13474.0	12790.4	12441.2	16863.8	22390.0	Налоги на продукты
Արտադրանքի սուբսիդիաներ (-) Subsidies on products(-)	1566.9	1754.3	2664.5	2836.2	3289.2	Субсидии на продукты (-)
Ընդամենը Total	325560.2	406932.8	380778.6	472028.5	509787.8	Всего
Օգտագործում Uses						Использование
Միջանկյալ սպառում Intermediate consumption	136719.9	197587.1	151127.0	199957.7	199535.1	Промежуточное потребление
Համախառն ներքին արդյունքը (շուկայական գներով) Gross domestic product (at market prices)	188840.3	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	Валовой внутренний продукт (в рыночных ценах)
Ընդամենը Total	325560.2	406932.8	380778.6	472028.5	509787.8	Всего

144. ԵՎԱՍՈՒՏՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՇԻՎ (ընթացիկ գներով)

GENERATION OF INCOME ACCOUNT (at current prices)

СЧЕТ ОБРАЗОВАНИЯ ДОХОДОВ (в текущих ценах)

(մլն դրամ)

(mln. drams)

(млн. драмов)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ռեսուրսներ Resources						Ресурсы
Համախառն ներքին արդյունքը շուկայական գներով Gross domestic product at market prices	188840.3	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	Валовой внутренний продукт в рыночных ценах
Ընդամենը Total	188840.3	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	Всего
Օգտագործում Uses						Использование
Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրություն Compensation of employees	98237.5	106703.4	114543.7	125209.3	137851.3	Оплата труда наемных работников
Արտադրության և ներմուծման հարկեր Taxes on production and import	13736.5	13052.5	12747.8	17189.8	22737.2	Налоги на производство и на импорт
այդ թվում՝ of which:						в том числе:
արտադրանքի հարկեր taxes on products	13474.0	12790.4	12441.2	16863.8	22390.0	налоги на продукты
արտադրության այլ հարկեր other taxes on production	262.5	262.1	306.6	326.0	347.2	другие налоги на производство
Արտադրության և ներմուծման սուբսիդիաներ (-) Subsidies on production and imports (-)	1566.9	1754.3	2664.5	2836.2	3289.2	Субсидии на производство и на импорт (-)
այդ թվում՝ of which:						в том числе:
արտադրանքի սուբսիդիաներ subsidies on products	1566.9	1754.3	2664.5	2836.2	3289.2	субсидии на продукты
Տնտեսության համախառն շահույթ և համախառն խառը եկամուտներ Gross profit of economy and gross mixed incomes	78433.2	91344.1	105024.6	132507.9	152953.4	Валовая прибыль экономики и валовые смешанные доходы
այդ թվում՝ of which:						в том числе:
հիմնական կապիտալի սպառում consumption of fixed capital	18391.8	24270.9	31646.6	44424.9	54320.2	потребление основного капитала
տնտեսության զուտ շահույթ և զուտ խառը եկամուտներ net profit of economy and net mixed incomes	60041.4	67073.2	73378.0	88083.0	98633.2	чистая прибыль экономики и чистые смешанные доходы
Ընդամենը Total	188840.3	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	Всего

**145. ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇԻՎՆ ԸՍՏ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ
PRODUCTION ACCOUNT BY ECONOMIC ACTIVITIES
СЧЕТ ПРОИЗВОДСТВА ПО ВИДАМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

(մլն դրամ)
(mln. drams)

(млн. драмов)

	2015	2016	2017	2018	
Թողարկում (հիմնական գներով) Output (at basic prices)	395896.7	371001.9	458000.9	490687.0	Выпуск (в основных ценах)
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն Agriculture, hunting, forestry and fishing	71034.3	75781.1	84599.8	82250.6	Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում Mining and quarrying	12977.4	17119.6	52059.9	69293.9	Горнодобывающая промышленность, разработка открытых карьеров
Մշակող արդյունաբերություն Manufacturing	21484.2	19932.0	20812.9	28384.0	Обрабатывающая промышленность
Էլեկտրականության, գազի, զոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում Electricity, gas steam and air conditioning supply	18368.2	21250.5	23667.0	26464.5	Обеспечение электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերաձակում Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	792.0	697.4	950.8	863.3	Водоснабжение, канализация, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья
Շինարարություն Construction	49368.7	45655.8	48224.2	52504.7	Строительство
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles	57008.4	17377.7	37423.8	39114.4	Оптовая и розничная торговля, ремонт автомобилей и мотоциклов
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն Transportations and warehouse economy	3685.6	5456.7	14141.1	11785.3	Перевозки и складское хозяйство
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում Accommodation and food service activities	2345.5	2499.3	2926.0	3514.0	Организация проживания и общественного питания
Տեղեկատվություն և կապ Information and communication	9178.6	9135.4	8718.9	8918.3	Информация и связь
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն Financial and insurance activities	38518.0	42205.7	44575.9	39896.3	Финансовая и страховая деятельность
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն Real estate activities	1269.5	2277.7	5611.3	7537.6	Операции с недвижимым имуществом
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն Professional, scientific and technical activities	3533.8	3682.7	2456.4	2695.4	Профессиональная, научная и техническая деятельность

Ազգային հաշիվների համակարգ-System of national accounts- Система национальных счетов

	2015	2016	2017	2018	
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն Administrative and support service activities	3332.8	2907.9	2714.9	2964.0	Административная и вспомогательная деятельность
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն Public administration	61964.4	68939.2	70311.2	75199.6	Государственное управление и оборона, обязательное социальное страхование
Կրթություն Education	21349.3	18143.5	19565.0	19518.8	Образование
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում Human health and social work activities	14543.1	13124.6	13814.8	13936.0	Здравоохранение и социальное обслуживание населения
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ Arts, entertainment and recreation	3924.4	3539.3	3777.6	3908.7	Искусство, развлечения и отдых
Մյուս սպասարկման այլ ծառայություններ Other service activities	639.9	697.2	658.6	1032.6	Другие услуги в сфере обслуживания
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար Activities of private house-holds as employers undifferentiated production and services activities of private households for own consumption	578.6	578.6	990.8	905.0	Деятельность домашних хозяйств с наемными работниками, производство домашними хозяйствами разнообразных товаров и услуг для собственного потребления
Միջանկյալ սպառում Intermediate consumption	197587.1	151127.0	199957.7	199535.1	Промежуточное потребление
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն Agriculture, hunting, forestry and fishing	43109.2	45478.6	51060.6	48307.5	Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում Mining and quarrying	3966.9	4580.5	13399.8	17440.0	Горнодобывающая промышленность, разработка открытых карьеров
Մշակող արդյունաբերություն Manufacturing	12768.3	12003.8	12536.7	15620.0	Обрабатывающая промышленность
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում Electricity, gas steam and air conditioning supply	2398.1	3619.5	3552.7	3077.0	Обеспечение электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	126.7	94.5	128.4	336.7	Водоснабжение, канализация, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья

Ազգային հաշիվների համակարգ-System of national accounts- Система национальных счетов

	2015	2016	2017	2018	
Շինարարություն Construction	21619.7	19218.6	21584.0	22805.2	Строительство
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles	55145.0	15639.9	35423.0	37043.5	Оптовая и розничная торговля, ремонт автомобилей и мотоциклов
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն Transportations and warehouse economy	2824.0	4145.8	12441.1	9878.1	Перевозки и складское хозяйство
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում Accommodation and food service activities	1923.8	1884.4	2227.3	2688.3	Организация проживания и общественного питания
Տեղեկատվություն և կապ Information and communication	1821.3	2169.9	1384.8	1419.3	Информация и связь
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն Financial and insurance activities	21882.6	21272.3	18976.4	13522.7	Финансовая и страховая деятельность
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն Real estate activities	328.0	988.8	3860.2	5687.0	Операции с недвижимым имуществом
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն Professional, scientific and technical activities	2253.8	2358.2	1153.9	1262.5	Профессиональная, научная и техническая деятельность
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն Administrative and support service activities	2119.0	1291.2	615.8	490.4	Административная и вспомогательная деятельность
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն Public administration	4199.9	1387.5	2109.3	3008.0	Государственное управление и оборона, обязательное социальное страхование
Կրթություն Education	4234.0	745.9	1728.3	1905.5	Образование
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում Human health and social work activities	3261.0	1775.4	2366.1	1921.3	Здравоохранение и социальное обслуживание населения
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ Arts, entertainment and recreation	2580.7	1180.4	1267.0	225.8	Искусство, развлечения и отдых
Սպասարկման այլ ծառայություններ Other service activities	360.6	240.0	202.1	262.5	Другие услуги в сфере обслуживания
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար	-	-	-	-	Деятельность домашних хозяйств с наемными работниками, производство домашними хозяйствами

	2015	2016	2017	2018	
Activities of private house-holds as employers undifferentiated production and services activities of private households for own consumption					разнообразных товаров и услуг для собственного потребления
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-) indirectly measured services of financial intermediation	10664.5	11051.8	13940.2	12633.8	Косвенно измеряемые услуги финансового посредничества
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով) Value added (gross, at basic prices)	198309.6	219874.9	258043.2	291151.9	Добавленная стоимость (валовая, в основных ценах)
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ) Taxes on products (minus subsidies)	11036.1	9776.7	14027.6	19100.8	Налоги на продукты (за вычетом субсидии)
Համախառն ներքին արդյունք Gross domestic product	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	Валовой внутренний продукт

146. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
PRODUCTION OF GROSS DOMESTIC PRODUCTS
ПРОИЗВОДСТВО ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА

(մլն դրամ)
(mln. drams)

(млн. драмов)

	2015	2016	2017	2018	
Համախառն ներքին արդյունք Gross domestic product	209345.7	229651.6	272070.8	310252.7	Валовой внутренний продукт
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ) Taxes on products (minus subsidies)	11036.1	9776.7	14027.6	19100.8	Налоги на продукты (за вычетом субсидии)
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով) Value added (gross, at basic prices)	198309.6	219874.9	258043.2	291151.9	Добавленная стоимость (валовая, в основных ценах)
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-) indirectly measured services of financial intermediation	-10664.5	-11051.8	-13940.2	-12633.8	Косвенно измеряемые услуги финансового посредничества
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն Agriculture, hunting, forestry and fishing	27925.1	30302.5	33539.2	33943.1	Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում Mining and quarrying	9010.5	12539.1	38660.1	51853.9	Горнодобывающая промышленность, разработка открытых карьеров
Մշակող արդյունաբերություն Manufacturing	8715.9	7928.2	8276.2	12764.0	Обрабатывающая промышленность
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում Electricity, gas steam and air conditioning supply	15970.1	17631.0	20114.3	23387.5	Обеспечение электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом

Ազգային հաշիվների համակարգ-System of national accounts- Система национальных счетов

	2015	2016	2017	2018	
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	665.3	602.9	822.4	526.6	Водоснабжение, канализация, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья
Շինարարություն Construction	27749	26437.2	26640.2	29699.5	Строительство
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles	1863.4	1737.8	2000.8	2070.9	Оптовая и розничная торговля, ремонт автомобилей и мотоциклов
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն Transportations and warehouse economy	861.6	1310.9	1700.0	1907.2	Перевозки и складское хозяйство
Կացության և հանրային սննդի կազմակերպում Accommodation and food service activities	421.7	614.9	698.7	825.7	Организация проживания и общественного питания
Տեղեկատվություն և կապ Information and communication	7357.3	6965.5	7334.1	7499.0	Информация и связь
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն Financial and insurance activities	16635.4	20933.4	25599.5	26373.6	Финансовая и страховая деятельность
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն Real estate activities	941.5	1288.9	1751.1	1850.6	Операции с недвижимым имуществом
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն Professional, scientific and technical activities	1280	1324.5	1302.5	1432.9	Профессиональная, научная и техническая деятельность
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն Administrative and support service activities	1213.8	1616.7	2099.1	2473.6	Административная и вспомогательная деятельность
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն Public administration	57764.5	67551.7	68201.9	72191.6	Государственное управление и оборона, обязательное социальное страхование
Կրթություն Education	17115.3	17397.6	17836.7	17613.3	Образование
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական ապասարկում Human health and social work activities	11282.1	11349.2	11448.7	12014.7	Здравоохранение и социальное обслуживание населения
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ Arts, entertainment and recreation	1343.7	2358.9	2510.6	3682.9	Искусство, развлечения и отдых
Սպասարկման այլ ծառայություններ Other service activities	279.3	457.2	456.5	770.1	Другие услуги в сфере обслуживания

	2015	2016	2017	2018	
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն սեփական սպառման համար Activities of private house-holds as employers undifferentiated production and services activities of private households for own consumption	578.6	578.6	990.8	905.0	Деятельность домашних хозяйств с наемными работниками, производство домашними хозяйствами разнообразных товаров и услуг для собственного потребления

147. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆ ԾԱՎԱԼԻ ԻՆԴԵՔՍՆԵՐԸ
REAL VOLUME INDEXES IN PRODUCTION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
ИНДЕКСЫ РЕАЛЬНЫХ ОБЪЕМОВ ПРОИЗВОДСТВА ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА

(համադրելի գներով, նախորդ տարվա նկատմամբ, %) (at comparable prices, in % over the previous year) (в сопоставимых ценах, к предыдущему году, %)

	2015	2016	2017	2018	
Համախառն ներքին արդյունք Gross domestic product	109.1	109.2	115.6	111.9	Валовой внутренний продукт
Արտադրանքի հարկեր (հանած սուբսիդիաներ) Taxes on products (minus subsidies)	83.3	76.3	109.0	106.3	Налоги на продукты (за вычетом субсидии)
Ավելացված արժեք (համախառն, հիմնական գներով) Value added (gross, at basic prices)	110.8	111.0	115.9	112.2	Добавленная стоимость (валовая, в основных ценах)
Ֆինանսական միջնորդության անուղղակիորեն չափվող ծառայություններ (-) indirectly measured services of financial intermediation	107.0	101.1	125.0	89.7	Косвенно измеряемые услуги финансового посредничества
Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն և ձկնորսություն Agriculture, hunting, forestry and fishing	113.6	109.1	106.7	97.3	Сельское хозяйство, лесное хозяйство и рыболовство
Հանքագործական արդյունաբերություն և բացահանքերի շահագործում Mining and quarrying	93.9	136.0	284.7	136.1	Горнодобывающая промышленность, разработка открытых карьеров
Մշակող արդյունաբերություն Manufacturing	108.3	91.9	103.5	127.7	Обрабатывающая промышленность
Էլեկտրականության, գազի, գոլորշու և լավորակ օդի մատակարարում Electricity, gas steam and air conditioning supply	112.2	110.6	118.5	116.6	Обеспечение электроэнергией, газом, паром и кондиционированным воздухом
Ջրամատակարարում, կոյուղի, թափոնների կառավարում և վերամշակում Water supply, sewerage, waste management and remediation activities	148.7	82.5	136.5	91.4	Водоснабжение, канализация, очистка, обработка отходов и получение вторичного сырья
Շինարարություն Construction	101.0	94.6	101.2	113.7	Строительство

Ազգային հաշիվների համակարգ-System of national accounts- Система национальных счетов

	2015	2016	2017	2018	
Մեծածախ և մանրածախ առևտուր, ավտոմեքենաների և մոտոցիկլների նորոգում Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles	96.2	96.7	114.7	103.2	Оптовая и розничная торговля, ремонт автомобилей и мотоциклов
Փոխադրումներ և պահեստային տնտեսություն Transportations and warehouse economy	132.7	150.9	118.4	124.7	Перевозки и складское хозяйство
Վացության և հանրային սննդի կազմակերպում Accommodation and food service activities	96.4	133.2	107.9	122.5	Организация проживания и общественного питания
Տեղեկատվություն և կապ Information and communication	103.9	94.4	108.4	106.1	Информация и связь
Ֆինանսական և ապահովագրական գործունեություն Financial and insurance activities	113.9	130.6	122.0	102.4	Финансовая и страховая деятельность
Անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն Real estate activities	111.9	136.0	133.8	107.4	Операции с недвижимым имуществом
Մասնագիտական, գիտական և տեխնիկական գործունեություն Professional, scientific and technical activities	112.3	102.4	98.2	112.3	Профессиональная, научная и техническая деятельность
Վարչարարական և օժանդակ գործունեություն Administrative and support service activities	117.7	132.9	129.4	118.1	Административная и вспомогательная деятельность
Պետական կառավարում և պաշտպանություն, պարտադիր սոցիալական ապահովություն Public administration	117.1	116.5	101.0	106.3	Государственное управление и оборона, обязательное социальное страхование
Կրթություն Education	107.3	100.6	102.6	98.4	Образование
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական ապաստարկում Human health and social work activities	111.3	101.6	100.5	100.0	Здравоохранение и социальное обслуживание населения
Մշակույթ, զվարճություններ և հանգիստ Arts, entertainment and recreation	120.0	161.8	106.7	143.5	Искусство, развлечения и отдых
Մյուս ծառայություններ Other service activities	103.3	165.8	99.4	170.0	Другие услуги в сфере обслуживания
Տնային տնտեսությունների գործունեություն որպես գործատու, տնային տնտեսություններում չտարբերակված ապրանքների և ծառայությունների արտադրություն և սեփական սպառման համար Activities of private house-holds as employers undifferentiated production and services activities of private households for own consumption	-	0.0	171.1	90.3	Деятельность домашних хозяйств с наемными работниками, производство домашними хозяйствами разнообразных товаров и услуг для собственного потребления

148. ՀԱՄԱԽԱՌՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄԸ

USE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА

(մլն դրամ)

(mln. drams)

(млн. драмов)

	2017	2018	
Համախառն ներքին արդյունք Gross domestic product	272070.8	310252.7	Валовой внутренний продукт
Վերջնական սպառման ծախսեր Final consumption expenditure	234528.9	254153.6	Расходы на конечное потребление
այդ թվում` including:			в том числе:
տնային տնտեսությունների households	181856.9	201389.1	домашних хозяйств
պետական հիմնարկների general government	52403.5	52469.5	государственных учреждений
այդ թվում` including:			в том числе:
անհատական ապրանքների և ծառայությունների համար for individual goods and services	25361.7	25227.3	на индивидуальные товары и услуги
կոլեկտիվ ծառայությունների համար for collective services	27041.8	27242.2	на коллективные услуги
տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների non-profit institutions serving households	268.5	295.0	некоммерческих организаций, обслуживающих домашние хозяйства
Համախառն կուտակում Gross capital formation	49347.3	54482.1	Валовое накопление
այդ թվում` including:			в том числе:
հիմնական կապիտալի համախառն կուտակում gross fixed capital formation	47496.2	52890.9	валовое накопление основного капитала
նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխություն changes in inventories	1851.1	1591.2	изменение запасов материальных оборотных средств
Ապրանքների և ծառայությունների զուտ արտահանում Net export of goods and services	-56.0	-62.3	Чистый экспорт товаров и услуг
այդ թվում` including:			в том числе:
ապրանքների և ծառայությունների արտահանում Export of goods and services	93.7	110.8	Экспорт товаров и услуг
ապրանքների և ծառայությունների ներմուծում Import of goods and services	149.7	173.1	Импорт товаров и услуг
Վիճակագրական շեղում Statistical discrepancy	-11749.4	1679.3	Статистическое расхождение

149. ՀԱՄԱԽԱՈՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

STRUCTURE OF USE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

СТРУКТУРА ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА

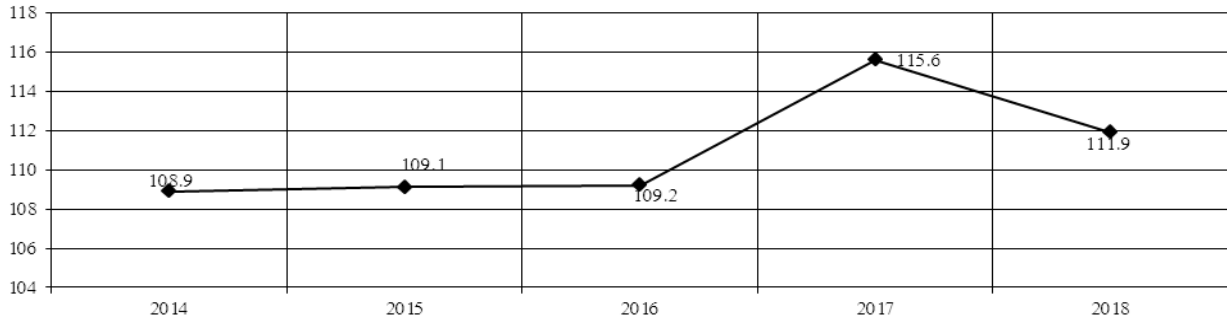
(ՀՆԱ-ի նկատմամբ, %)

(in % to GDP)

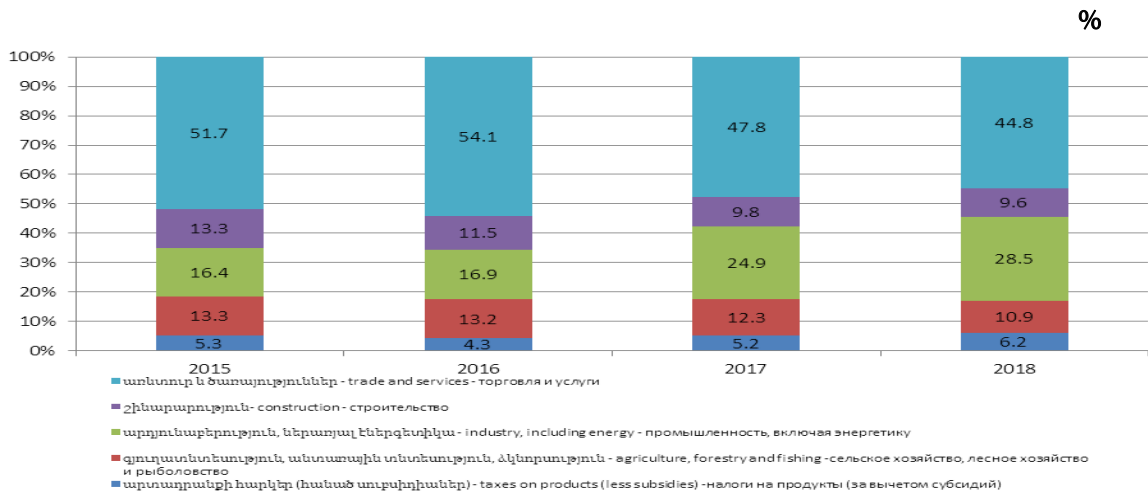
(к ВВП,%)

	2017	2018	
Համախառն ներքին արդյունք Gross domestic product	100.0	100.0	Валовой внутренний продукт
Վերջնական սպառման ծախսեր Final consumption expenditure	86.2	81.9	Расходы на конечное потребление
այդ թվում՝ including:			в том числе:
տնային տնտեսությունների households	66.8	64.9	домашних хозяйств
պետական հիմնարկների general government	19.3	16.9	государственных учреждений
այդ թվում՝ including:			в том числе:
անհատական ապրանքների և ծառայությունների համար for individual goods and services	9.3	8.1	на индивидуальные товары и услуги
կոլեկտիվ ծառայությունների համար for collective services	10.0	8.8	на коллективные услуги
տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների non-profit institutions serving households	0.1	0.1	некоммерческих организаций, обслуживающих домашние хозяйства
Համախառն կուտակում Gross capital formation	18.1	17.6	Валовое накопление
այդ թվում՝ including:			в том числе:
հիմնական կապիտալի համախառն կուտակում gross fixed capital formation	17.4	17.1	валовое накопление основного капитала
նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխություն changes in inventories	0.7	0.5	изменение запасов материальных оборотных средств
Ապրանքների և ծառայությունների զուտ արտահանում Net export of goods and services	0.0	0.0	Чистый экспорт товаров и услуг
այդ թվում՝ including:			в том числе:
ապրանքների և ծառայությունների արտահանում Export of goods and services	0.0	0.0	Экспорт товаров и услуг
ապրանքների և ծառայությունների ներմուծում Import of goods and services	0.0	0.0	Импорт товаров и услуг
Վիճակագրական շեղում Statistical discrepancy	-4.3	0.5	Статистическое расхождение

Ազգային հաշիվների համակարգ-System of national accounts- Система национальных счетов
ՀԱՄԱԽԱՈՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՃԻ ՏԵՄՊԵՐՈՂ (տոկոսներով՝ նախորդ տարվա նկատմամբ)
THE RATES OF DEVELOPMENT GROSS DOMESTIC PRODUCT (in percent to previous year)
ТЕМПЫ РОСТА ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА (в процентах к предыдущему году)

ՀԱՄԱԽԱՈՆ ՆԵՐՔԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ
STRUCTURE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT PRODUCTION
СТРУКТУРА ПРОИЗВОДСТВА ВАЛОВОГО ВНУТРЕННЕГО ПРОДУКТА

ԵԿԱՍՈՒՏՆԵՐԻ ՁԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՇԻՎ (տոկոսներով ՀՆԱ-ի նկատմամբ)
GENERATION OF INCOME ACCOUNTS (in percents to GDP)
СЧЕТ ОБРАЗОВАНИЯ ДОХОДОВ (к ВВП,%)

